

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/28/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1118214516
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Bolebruch
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1118214516.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Bolebrucha a sudcov Mgr. Patricie Skotnickej a JUDr. Miroslavy Saxovej v spore žalobkyne: Anna Rusková, nar. 02.07.1948, trvale bytom Mládeže 1569/5, Zlaté Moravce, zast. M. U. O., usadeným euroadvokátom so sídlom D. Z. O. XXX/XX, A., proti žalovanej: Slovenská F., S. R. O. Z. Z., L.: XX XXX XXX, F.L. XX, N., o náhradu za stratu na zárobku v sume 115,41 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Mestského súdu Bratislava IV zo dňa 15.02.2024, č. k. B1-8C/26/2018-153, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. a III. **p o t v r d z u j e.**
- II. Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a.**

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie opätovne, potom ako bol prvý rozsudok v danej veci zo dňa 01.07.2020, č. k. 8C/26/2018-75 uznesením odvolacieho súdu zo dňa 31.03.2023, č. k. 3Co/39/2023-120 zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie a rozhodnutie pre nespĺnenie podmienok pre vydanie rozsudku pre zmeškanie, zastavil konanie v časti o zaplatenie istiny v sume 58,55 eura a v časti úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 56,86 eura od 17.08.2018 do 20.09.2018 (výrok I.), zamietol žalobu v časti o zaplatenie istiny v sume 56,86 eura s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 17.08.2018 do zaplatenia, úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 1,69 eura od 17.08.2018 do zaplatenia a úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 56,86 eura od 21.09.2018 do zaplatenia (výrok II.). Žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok III.).

2. Uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou pôvodne domáhala zaplatenia sumy 115,41 eura s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 17.08.2018 do zaplatenia na tom skutkovom základe, že jej otec M. G., nar. XX.XX.XXXX, zomrelý dňa XX.XX.XXXX, bol rozsudkom Vojenského obvodového súdu Bratislava z 25.03.1957, sp. zn. T 39/57, v spojení s rozsudkom Vyššieho vojenského súdu v Trenčíne z 24.04.1957, sp. zn. To 75/57, uznaný za vinného zo spáchania trestného činu nenastúpenia služby v brannej moci podľa § 256 ods. 1 Trestného zákona č. 86/1950 Zb., za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní jeden rok nepodmienečne, ktorý vykonával od 10.07.1957 do 04.12.1957, kedy bol prepustený na základe amnestie. Okresný súd Bratislava I uznesením zo 16.01.2018, sp. zn. 2Nt/6/2017 rozhodol, že otec žalobkyne je účastný rehabilitácie podľa zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 119/1990 Zb.“). Ako pozostalá dcéra a dedička v rozsahu 2/7 si po svojom otcovi uplatnila voči žalovanej nárok na odškodnenie náhrady za stratu na zárobku otca počas výkonu jeho trestu podľa § 23 ods. 1 a § 26 zákona č. 119/1990 Zb., na čo žalovaná nereagovala, v dôsledku čoho si podanou žalobou uplatnila aj príslušenstvo pohľadávky v podobe úrokov z omeškania. Podaním doručeným súdu dňa 16.10.2018 žalobkyňa vzala žalobu späť v časti o zaplatenie 58,55

eura, z toho späťvzatie v časti 1,69 eura odôvodnila zaokrúhľovaním a zjednodušením v súvislosti s rôznymi názormi strán na výpočet žalovaného nároku a časť v sume 56,86 eura vzala späť z dôvodu, že žalovaná jej po podaní žaloby priznala odškodnenie, z ktorého na žalovaný nárok pripadá 56,86 eura. Príslušenstvo aj za časť, ktorá bola žalovanou uhradená, ostala predmetom konania. Podaním doručeným súdu dňa 12.02.2024 žalobkyňa vzala späť žalobu v časti úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 56,86 eura od 17.08.2018 do 20.09.2018 (0,27 eura) z dôvodu poukázania tejto sumy žalovanou. Žalovaná so späťvzatím žaloby v tejto časti súhlasila. Súd prvej inštancie tak podľa § 145 ods. 2 CSP zastavil konanie v časti o zaplatenie 58,55 eura a v časti úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 56,86 eura od 17.08.2018 do 20.09.2018.

3. V ďalšom sa súd prvej inštancie zaoberal vecou samou, ktorá nebola späťvzatiami dotknutá, t. j. nárokom na zaplatenie istiny v sume 56,86 eura s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 17.08.2018 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1,69 eura od 17.08.2018 do zaplatenia a zo sumy 56,86 eura od 21.09.2018 do zaplatenia (žalobkyňa zobrala žalobu späť vo vzťahu k istine 58,55 eura, ale tieto úkony sa nedotýkali príslušenstva k týmto istinám, ktoré zostali predmetom konania a súd musel o nich rozhodovať). Rozhodnutie vo veci samej s odkazom na ust. § 23 ods. 1 písm. a), § 24 ods. 1, § 26 zák. č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 119/1990 Zb.“), § 10 zák. č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom v znení účinnom do 30.06.2004 (ďalej len „zák. č. 58/1969 Zb.“), § 482 ods. 1, § 559 ods. 1 Občianskeho zákonníka a vykonané dokazovanie odôvodnil tým, že žalobkyňa nie je oprávnená uplatňovať odškodnenie podľa zák. č. 119/1990 Zb. za svoju matku. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že otec žalobkyne bol vo výkone trestu odňatia slobody od 10.07.1957 do 4. 12.1957 (t. j. 4 mesiace a 20 dní v novembri 1957 a 4 dni v decembri 1957) a bolo vyslovené, že je účastný na rehabilitácii v plnom rozsahu. Ak by v čase právoplatnosti rehabilitácie žil, mal by nárok na odškodnenie podľa § 23 ods. 1 písm. a) zákona č. 119/1990 Zb., a to na náhradu za stratu na zárobku za každý mesiac za výkon trestu odňatia slobody vo výške 83 eur. Keďže v čase právoplatnosti vyslovenia jeho účasti na rehabilitácii dňa 16.01.2018 už otec žalobkyne nežil, nakoľko dňa XX.XX.XXXX zomrel, prvoinštančný súd konštatoval prechod práva žiadať náhradu za stratu na zárobku podľa § 26 zákona č. 119/1990 Zb. na dedičov nebohého otca žalobkyne, pričom medzi oprávnené osoby patrí aj žalobkyňa ako dieťa po poškodenom. Prvoinštančný súd bol zhodne so žalovanou toho názoru, že žalobkyňa má nárok na 1/7 zo sumy náhrady za stratu na zárobku podľa § 23 ods. 1 písm. a) v spojení s § 26 zákona č. 119/1990 Zb. vo výške 398,04 eura. Výšku tejto náhrady vypočítal súd podľa dĺžky trvania výkonu trestu zo sumy 83 eur/ mesiac podľa § 23 ods. 1 písm. a) zákona č. 119/1990 Zb. [4 mesiace ? 83 eur + (20/30) x 83 eur + (4/31) x 83 eur, t. j. 398,04 eura]. Výpočet výšky tejto sumy sa stal počas konania medzi stranami nesporným. Žalobkyňa si uplatnila na ministerstve nárok dňa 16.02.2018. Vzhľadom na počet spoludedičov žalobkyne (dedičmi bola pozostalá manželka otca žalobkyne a súrodenci žalobkyne, celkovo 7 dedičov), určil na žalobkyňu pripadajúcu sumu 56,86 eura (1/7 uvedeného nároku). Žalovaná tento nárok uspokojila až po podaní žaloby dňa 20.09.2018, keď žalobkyňa plnila sumu 56,86 eura. Aj napriek čiastočnému plneniu zo strany žalovanej však predmetom konania ostal nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 56,86 eura od 21.09.2018 do zaplatenia, ktorý prvoinštančný súd ako nedôvodný zamietol, nakoľko dlh žalovanej vo výške 56,86 eura zanikol dňa 20.09.2018 splnením podľa § 559 ods. 1 OZ.

4. Žalobkyňa sa okrem toho domáhala aj nároku v rozsahu 1/7 z nároku jej nebohého otca podľa § 23 písm. a) zák. č. 119/1990 Zb. zodpovedajúcom sume 56,86 eura s príslušenstvom dôvodiac tým, že jej matka sa podľa dohody dedičov vzdala dedičského podielu po nebohom otcovi žalobkyne v jej prospech. Z osvedčenia o dedičstve mal prvoinštančný súd za preukázané, že dedičstvo nebolo tvorené pohľadávkami. Dedičia (vrátane žalobkyne) uzatvorili dedičskú dohodu podľa § 482 ods. 1 OZ, ktorá sa však týka len konkrétnych špecifikovaných aktív a pasív vymenovaných v tejto dohode. Z dedičskej dohody tiež vyplýva, že matka žalobkyne neodmietla dedičstvo a až počas dedičského konania sa vzdala svojho podielu na konkrétnych v dedičskej dohode špecifikovaných veciach, v prospech žalobkyne. Súčasťou dohody nebola žiadna dohoda o akejkoľvek prípadnej pohľadávke nebohého otca žalobkyne. Prvoinštančný súd v tejto súvislosti poukázal na ustálenú súdnu prax, v zmysle ktorej dohodu dedičov podľa § 482 OZ možno uzavrieť iba o majetku, ktorý je v čase uzavretia dohody známy, a nie aj o majetku, ktorý eventuálne ešte len bude dodatočne objavený (Nejvyšší soud ČSSR. Sborník stanovisek, zpráv o rozhodování soudů a soudních rozhodnutí Nejvyšších soudů ČSSR, ČR a SSR 1970 - 1983: O občanském soudním řízení a o řízení před státním notářstvem. Praha : Nejvyšší soud ČSSR: SEVT, 1986, s. 839). Zdôraznil tiež, že k prejednaniu dedičstva došlo už v decembri 2008, kým otec žalobkyne bol

právoplatne rehabilitovaný až v januári 2019. Poukázal na to, že je potrebné rozlišovať konkrétny splatný nárok (ktorý v čase smrti otca žalobkyne neexistoval, pretože v čase smrti ešte nebol rehabilitovaný a nemohol ani žiadať o odškodnenie) a právo žiadať odškodnenie podľa § 26 zákona č. 119/1990 Zb. Uviedol, že predmetom dedenia by mohla byť pohľadávka žalobkyne len, ak by ešte za svojho života o odškodnenie žiadal jej otec, o prípad ktorý v danej veci nejde. Stotožnil sa tak s argumentáciou žalovanej, že nárok dediča podľa § 26 zákona č. 119/1990 Zb. má originárnu povahu. Zhrnúc uvedené dospel k záveru, že žalobkyňa nemá právo žiadať o odškodnenie podľa § 23 ods. 1 písm. a) zák. č. 119/1990 Zb. vo výške 1/7 zo sumy 398,04 eura za svoju matku, a to aj napriek tomu, že táto sa v jej prospech dohodou dedičov vzdala svojich zákonných podielov na dedičstve po otcovi žalobkyne. Dedičská dohoda sa podľa prvoinštančného súdu vzťahovala len na konkrétne v nej vymedzené aktíva patriace do dedičstva a medzi tieto aktíva žalovaný nárok nepatrí a patríť ani nemohol, nakoľko vznikol až po rehabilitácii otca žalobkyne v čase, kedy už nežil. Žalobu v sume 56,86 eura s úrokom z omeškania v sadzbe 5 % ročne zo sumy 56,86 eura od 17.08.2018 do zaplatenia vyhodnotil preto ako nedôvodnú. Záver o nedôvodnosti podanej žaloby prijal aj vo vzťahu k uplatnenému úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1,69 eura od 17.08.2018 do zaplatenia, t. j. príslušenstvu príslúchajúcemu k nároku na zaplatenie istiny 1,69 eura, ku ktorej žalobkyňa zobrala žalobu späť. Uviedol, že počas konania sa medzi stranami stalo nesporným (vyplýva to aj z podania žalobkyne na č. I. 13), že nárok otca žalobkyne na odškodnenie zodpovedá sume 398,04 eura, a nie sume 403,93 eura. Podiel vo výške 1/7 pripadajúci na žalobkyňu s ohľadom na 7 dedičov po nebohom otcovi žalobkyne z rozdielu týchto súm predstavuje sumu 1,68 eura, v ktorej vyhodnotil nárok ako nedôvodný. Nesporným sa stalo aj to, že nárok nezahŕňa ani sumu 0,01 eura týkajúcu sa zaokrúhľovania žalovaného nároku. V súčte týchto dvoch súm spolu (1,69 eura) a k nim príslúchajúceho príslušenstva vyhodnotil žalobu podľa § 23 ods.1 písm. a) zák. č. 119/1990 Zb. ako nedôvodnú, nakoľko presahuje sumu 56,86 eura uhradenú žalovanou.

5. O nároku na náhradu trov konania prvoinštančný súd rozhodoval podľa § 255, § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, t. j. podľa zásad úspechu a zavinenia na zastavení konania. Konštatoval, že žalovaná bola úspešná v časti žalovanej istiny 56,86 eura, v ktorej bola žaloba ako nedôvodná zamietnutá, čo zodpovedá 49,27 % pôvodne žalovanej istiny. Žalovaná na druhej strane zaviniła zastavenie konania v časti sumy 56,86 eura, ktorú plnila po podaní žaloby a v časti k tejto sume zodpovedajúceho príslušenstva, ktoré plnila počas konania (0,27 eura). Táto suma 56,86 eura rovnako zodpovedá 49,27 % pôvodne žalovanej istiny. Žalobkyňa zaviniła zastavenie konania v rozsahu istiny 1,69 eura zodpovedajúcej 1,46 %, v ktorej zobrala žalobu späť pre uľahčenie výpočtu. Celkovo žalobkyňi pričítal neúspech v rozsahu 49,27 % a zavinenie na zastavení v rozsahu 1,46 %, spolu 50,73 %. Žalovanej pričítal zavinenie na zastavení konania v rozsahu 49,27 %. Uviedol, že nie je dôvod na to, aby, ak sa v jednom prípade kombinujú sčasti dôvody pre rozhodnutie podľa § 255 CSP (zásada úspechu) a súčasne podľa § 256 CSP (zásada zavinenia), sa tieto sumárne neposudzovali rovnako ako v prípade úspechu, t. j. porovnávaním žalovaného petitu a výroku rozsudku. Preto od súčtu neúspechu žalobkyne v merite vecí v rozsahu 49,27 % a zavinenia na zastavení žaloby v rozsahu 1,46 %, čiže spolu 50,73 % odpočítal zavinenie žalovanej na zastavení konania v rozsahu 49,27 %, čo činí 1,46 % v prospech žalovanej strany. Pre úplnosť dodal, že pri posudzovaní rozsahu zavinenia a rozsahu úspechu neprihliadol na zavinenie vo vzťahu k príslušenstvu, pretože podľa súdnej praxe úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky, a pokiaľ nie sú samostatne predmetom konania (vyčíslené z určitej istiny, v určitej sadzbe, za určité obdobie a uplatnené samostatne alebo popri istine ako kapitalizované úroky z omeškania), súd pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania vychádza len z uplatnenej istiny (porov. napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. apríla 2018, sp. zn. 41Co 1/2018, cit. podľa str. Mačugová, B.: Trovy súdneho konania: judikatúra. Žilina: Eurokódex, 2021, s. 93). Vzhľadom na zistený nepatrný rozdiel medzi úspechom žalovanej a jej zavinením a zavinením žalobkyne svedčiacim v rozsahu 1,46 % v prospech žalovanej, analogicky s použitím čl. 4 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP rozhodol o nároku na náhradu trov konania tak, že žiadnej zo strán právo na náhradu trov konania nepriznal.

6. Proti uvedenému rozsudku čo do výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu zamietol a proti výroku o nároku na náhradu trov konania podala v zákonnej lehote z odvolacieho dôvodu uvedeného v § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolanie žalobkyňa navrhujúc, aby odvolací súd v napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie za súčasného priznania nároku na náhradu trov konania. Uviedla, že spornou otázkou je v konaní to, či žalovaná a súd majú/nemajú v konaní o odškodnení rešpektovať dohodu dedičov po zomrelom M. G.. Dedičia totiž uzatvorili dohodu o rozdelení dedičstva tak, že žalobkyňi prináležia z celého dedičstva 2/7 a túto dohodu všetci dedičia stále rešpektujú. Prvoinštančný

súd ju však neuznal tvrdiac, že Jozef Kováč zomrel v roku 2007 a jeho rehabilitácia, z ktorej pramení pozostalým dedičom nárok na odškodnenie, prebehla až v roku 2018. Podľa žalobkyne kto a v akom rozsahu má nárok na odškodnenie podľa § 26 zák. č. 119/1990 Zb. je možné preukázať právoplatným dedičským rozhodnutím. Pokiaľ dedičské rozhodnutie rešpektuje dohodu dedičov, nie je dôvod, aby ju ktokoľvek neskôr popieral kvôli položkám, ktoré v čase smrti poručiteľa neboli známe. Pokiaľ by sa dedičia rozhodli v konaní podľa § 26 zák. č. 119/1990 Zb. dediť v inom pomere ako v dedičskom konaní, museli by o tom podľa žalobkyne uzatvoriť novú dedičskú dohodu, k čomu v danom prípade nedošlo. Skutočnosť, že dedičské rozhodnutie je z roku 2008 a odškodňovacie konanie z roku 2018 na pôvodnej dedičskej dohode nič nemení. V odškodňovacom konaní navyše túto dedičskú dohodu ani nikto nespochybňoval. Zákon neopravňuje žalovanú a súd, aby dedičské podiely „prerozdeľovali“ v rozpore s dohodou, ktorú dedičia uzatvorili a nikdy nezrušili. Dodal, že žalovanej a súdu môže byť ľahostajné, v akom pomere sa medzi dedičov odškodňovací nárok dedí, nakoľko celkový objem odškodnenia nemôže žiadnou právoplatnou dohodou dedičov „narásť“. Predmetný zákon v ust. § 26 vymedzuje okruh oprávnených osôb, ale nijak neurčuje ich vzájomné podiely a nerieši ani rozdiely medzi dedením zo zákona a zo závetu. Zhrnúc uvedené podľa žalobkyne nie je dôvod, aby dohodu dedičov podľa § 482 OZ, schválenú súdom v dedičskom konaní, prvoinštančný súd v odškodňovacom konaní podľa zák. č. 119/1990 Zb. nerešpektoval. Nestotožnila sa ani s rozhodnutím o nároku na náhradu trov konania, nakoľko žaloba bola podaná dôvodne, keď žalovaná v šesťmesačnej lehote nárok predbežne neprerokovala. Po podaní žaloby žalovaná čiastočne plnila, čo bolo dôvodom čiastočného späťvzatia žaloby. Základ žalovaného nároku bol nesporný, predmetom bolo len posúdenie rozdielu. Nakoľko v tejto časti rozhodnutie záviselo od úvahy súdu, žalobkyňa má za to, že jej prináleží nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, bez ohľadu na to, ako táto úvaha súdu dopadla.

7. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu v súdom stanovenej lehote nevyjadrila.

8. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu, prejednal odvolanie žalobkyne bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP) dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je nedôvodné.

9. Podľa § 387 ods. 2 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. S poukazom na vyššie citované ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, sa odvolací súd nezistiac v procesnom postupe súdu prvej inštancie žiadne vady v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje s odôvodnením žalobkyňou napadnutého rozsudku, a v podrobnostiach naň poukazuje. Po dôslednom oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd zistil, že prvoinštančný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie z hľadiska žalovaného nároku, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil správne v súlade s ust. § 191 CSP, na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a z týchto vyvodil aj správny skutkový a právny záver.

11. V zmysle ust. § 26 zák. č. 119/1990 Zb. prechádza na dedičov poškodeného právo požadovať od žalovanej odškodnenie. Uvedené ustanovenie tak predstavuje hmotnoprávny základ pre oprávnenie dedičov na uplatnenie odškodnenia podľa zák. č. 119/1990 Zb., t. j. vymedzuje aktívnu vecnú legitimáciu v spore o priznanie nároku na odškodnenie podľa uvedeného osobitného zákona. Pokiaľ teda nedôjde k uplatneniu nároku na odškodnenie samotným poškodeným za jeho života, po jeho smrti právo žiadať odškodnenie prináleží jeho dedičom, pokiaľ sú nimi deti, manžel, rodičia (ak ich niet, tak súrodenci). Ako správne v konaní poukazovala žalovaná, jedná sa o osobitné originárne právo dedičov priznané im ust. § 26 zák. č. 119/1990 Zb., o ktorom rozhoduje všeobecný súd s tým, že dedičom priznané odškodnenie nepredstavuje novoobjavené dedičstvo. Podstatné je tiež to, že ust. § 26 zák. č. 119/1990 Zb. žiadnym spôsobom neupravuje spôsob akým sa peňažné odškodnenie rozdelí medzi viacerých existujúcich dedičov ani v tomto smere neodkazuje na analogické použitie siedmej časti Občianskeho zákonníka upravujúcej dedenie, čo podľa odvolacieho súdu vyplýva práve z originárnej povahy tohto práva. Z uvedeného dôvodu pri nepreukázaní existencie inej dohody prináleží pri spoločnom práve

dedičov na odškodnenie podľa § 512 ods. 1 OZ každému z nich rovný diel. Žalobkyňa preto nesprávne argumentuje tým, že rozsah odškodnenia pre toho- ktorého dediča je možné zistiť z dedičského rozhodnutia. V nadväznosti na uvedené súd prvej inštancie správne vyvodil, že dedičská dohoda uzatvorená medzi dedičmi poručiteľa M. G., D.. XX.XX.XXXX, R.. XX.XX.XXXX, podľa uznesenia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 16.01.2018, sp. zn. 2Nt/6/2017 účastného súdnej rehabilitácie, nezakladá právo žalobkyne uplatňovať odškodnenie podľa zák. č. 119/1990 Zb. aj za dedičku M. G., t. j. v rozsahu 2/7. Skutočnosť, že menovaná dedička po zomr. M. G. sa pri prejednávaní dedičstva v roku 2008 vzdala svojho podielu v prospech žalobkyne, neznamená, že sa vzdala aj práva uplatňovať odškodnenie po zomrelom podľa zák. č. 119/1990 Zb. a spôsob vyporiadania dedičstva je pre prejednanie nároku v zmysle ust. § 26 zák. č. 119/1990 Zb. irelevantný. Uvedený záver by platil aj vo vzťahu k novoobjavenému dedičstvu, nakoľko súdna prax je zhodná v názore, na ktorý poukázal aj súd prvej inštancie, že dohoda o vyporiadaní dedičstva sa týka výlučne majetku ňou vyporiadavaného, a nie eventuálne dodatočne objaveného dedičstva. Podľa odvolacieho súdu je v tejto súvislosti potrebné dôsledne rozlišovať práve to, že z dikcie ust. § 26 zák. č. 119/1990 Zb. vyplýva, že nepriznáva dedičom poškodeného samotné právo na odškodnenie, ale originárne právo žiadať, t. j. uplatňovať náhradu za odškodnenie. Predmetom dedičského konania nebola pohľadávka poručiteľa na výplatu odškodnenia podľa uvedeného zákona (priznaná za jeho života právoplatným rozhodnutím súdu) a žalobkyňou uplatnené právo má samostatný právny základ v ust. § 26 zák. č. 119/1990 Zb., ktoré v otázke spôsobu vyporiadania medzi viacerými dedičmi neodkazuje na ustanovenia OZ o dedení. Z vykonaného dokazovania, ako aj z argumentácie samotnej žalobkyne pritom nevyplýva, že by žalobkyňa v súvislosti s právom na uplatnenie odškodnenia podľa zák. č. 119/1990 Zb. uzatvorila právne účinnú dohodu, z ktorej by pre ňu vyplývalo právo žiadať odškodnenie nad rozsah 1/7. Irelevantné pre posúdenie veci je to, že obsah dedičskej dohody nebol sporný a tiež žalobkyňou namietaná ľahostajnosť pomeru, v akom sa odškodňovací nárok rozdelí medzi dedičov, nakoľko súd je pri rozhodovaní viazaný platnými a účinnými právnymi predpismi (tzv. princíp legality vyjadrený medzi inými aj v čl. 144 ods. 1 Ústavy SR, § 2 ods. 3 zák. č. 385/2000 Z.z., čl. 16 ods. 1 CSP), a nie subjektívnymi a nenáležitými požiadavkami strany sporu.

12. Zhrnúc uvedené právny predchodca žalobkyne si v pozícii poškodeného za života neuplatnil právo na odškodnenie podľa zák. č. 119/1990 Zb. a pohľadávka priznaná týmto titulom poškodenému nebola predmetom dedičského konania. V dôsledku uvedeného jeho dedičom (pozostalým deťom a manželke) vzniklo originárne právo uplatňovať si právo na odškodnenie podľa uvedeného zákona, pre priznanie ktorého je právne irelevantné, akým spôsobom sa dedičia v roku 2008 dohodli na vyporiadaní majetku po poručiteľovi. Nemožno preto prisvedčiť odvolacej argumentácii žalobkyne, ktorá nemá právne opodstatnenie a oporu v dotknutej normatívnej právnej úprave a nie je spôsobilá ovplyvniť správnosť právneho posúdenia veci prvoinštančným súdom.

13. Rovnako nedôvodnou je aj odvolacia argumentácia žalobkyne voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania. Správne pri rozhodovaní súd prvej inštancie aplikoval obe procesné zásady, t. j. zásadu úspechu a zásadu procesného zavinenia na zastavení konania, nakoľko konanie bolo v časti zastavené a vo zvyšnej časti, ktoré ostala predmetom meritórneho prejednaní, bola žalobkyňa neúspešná. Správne prvoinštančný súd ustálil aj percentuálnu mieru pomeru úspechu žalovanej a jej zavinenie na zastavení konania k pomeru neúspechu žalobkyne a jej podielu na čiastočnom zastavení konania (49,27 % : 50,73 %) a vzhľadom na nepatnosť rozdielu odvolací súd za správnu považuje aj aplikáciu ust. § 255 ods. 2 CSP. V danom prípade žalobkyňa celkom nesprávne argumentuje tým, že rozhodnutie v danej veci záviselo od úvahy súdu a základ nároku bol daný, nakoľko v danej veci sa nejedná o prípad, kedy rozhodnutie záviselo od úvahy súdu a vopred nebola určiteľná výška žalovaného plnenia, čo by v zmysle ustálenej súdnej praxe zakladalo nárok na plnú náhradu trov konania vychádzajúc pri ich výpočte z výšky súdom priznaného plnenia. V časti, v ktorej súd žalobu zamietol, dôvodil tým, že žalobkyňa nie je oprávnená uplatňovať si odškodnenie podľa zák. č. 119/1990 Zb. za jej matku, ako jednu z dedičiek po zomrelom Jozefovi Kováčovi, t. j. v tejto časti dospel k záveru, že základ nároku nie je daný. Jednalo sa pritom o právne posúdenie veci, t. j. o substancovanie zisteného skutkového stavu pod príslušné zákonné ustanovenia a vyvodenie právneho záveru, nie o voľnú úvahu súdu o výške plnenia po posúdení základu nároku, ako to je napr. v sporoch o ochranu osobnosti, kde súd na základe voľnej úvahy určuje výšku relatívneho odškodnenia za nemajetkovú ujmu, ktorá nie je vopred objektivizovateľná, t. j. nie je závislá od objektívnych, stranou vopred určiteľných skutočností. Výška plnenia v danom prípade bola riadne objektivizovateľná zákonom určeným výpočtom a nezávisela od úvahy súdu, ako to nesprávne prezentuje žalobkyňa.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené, keď rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch vychádza zo správneho právneho posúdenia veci, odvolací súd ho v napadnutom rozsahu podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa zásady úspechu vyjadrenej v ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a § 396 CSP. V odvolacom konaní plne úspešnej žalovanej nepriznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko jej žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).